

Samenvatting

PAN Europe onderzoekt in dit rapport of het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) voorafgaand aan en met de inwerkingtreding van de Europese toelatingsverordening concessies doet aan de kwaliteit van de beoordeling van aanvragen tot toelating van gewasbeschermingsmiddelen (de zogenaamde race to the bottom¹)?

Onderzoeksvragen zijn:

- Hebben rijksoverheid of het Ctgb waarborgen ingebouwd om een dergelijke race to the bottom te voorkomen? Hoe transparant is het Ctgb in zijn beoordelingsproces?
- Geven openbaar toegankelijke gegevens in dossiers het vertrouwen dat het Ctgb geen concessies doet aan de kwaliteit van beoordelingen en toelatingsbesluiten?

Naar de mening van PAN Europe zijn de waarborgen maar zeer beperkt aanwezig. Integendeel, er zijn sterke aanwijzingen dat het Ctgb zich bij de beoordeling van toelatingsaanvragen (te) sterk laat sturen door andere belangen dan een goede uitvoering van de toelatingsverordening. Ook op de kwaliteit van de beoordelingen is veel aan te merken².

De belangrijkste conclusies zijn:

- Het Ctgb past verouderde wetenschappelijke inzichten toe, meer recente gegevens tonen een onderschatting aan van de lozing uit kassen en vanaf akkers. Het Ctgb kijkt in beginsel niet naar de (onafhankelijke) wetenschappelijke literatuur en houdt vrijwel geen rekening met de wetenschappelijke conclusies van de Europese Voedselautoriteit. Voor een deel worden verouderde inzichten gebruikt doordat beleidsambtenaren van het ministerie bepalen welke Europese richtsnoeren het Ctgb al dan niet mag gebruiken. Het Ctgb functioneert mede daardoor niet als een onafhankelijk wetenschappelijk instituut en garandeert niet het vereiste hoge beschermingsniveau uit artikel 1, derde lid, van de Verordening;

---

1 Ctgb-voorzitter Tommel sprak in zijn notitie van 3 November 2010 aan de Vaste Commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over het al dan niet handhaven van bepaalde nationale eisen ter bescherming van mens en milieu door het Ctgb en de noodzaak 'concurrerend' te zijn met andere landen: "Vanuit de doelstelling van het Ctgb om bij te dragen aan duurzame landbouw door het adequaat beoordelen en besluiten over de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, is het gewenst dat het Ctgb een belangrijke rol speelt in het EU proces dat vooraf gaat aan of deel uitmaakt van het proces tot toelaten van middelen op nationaal niveau. Om deze rol te kunnen spelen is een sterk Ctgb met hoog gekwalificeerde medewerkers, een efficiënte procesgang en een concurrerende positie ten opzichte van de autoriteiten in de andere EU lidstaten gewenst".

² Het rapport bevat uitsluitend de opvattingen van PAN Europe, gebaseerd op de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

- De transparantie van het Ctgb is zeer beperkt; de motivering van besluiten is ondoorzichtig en de besluitvorming is veelal onbegrijpelijk als gevolg van de zeer vele voorlopige besluiten waarbij half of niet beoordeelde bestrijdingsmiddelen jarenlang op de markt worden gehouden zonder duidelijke motivatie. In de helft van de stoffen uit onze steekproef (Bijlage 1) werd het bestrijdingsmiddel toegelaten zonder volledige beoordeling en dus zonder deugdelijke motivering. Bij vrijwel alle toelatingen is sprake van dubieuze constructies om het ontbreken van gegevens te legitimeren en niet of niet volledig beoordeelde bestrijdingsmiddelen op de markt te houden. Dit is in strijd met de Verordening die stelt dat toelating alleen acceptabel is als aan alle voorwaarden is voldaan.
- Het Ctgb ontduikt op grote schaal de Europese verplichtingen in de opnamebesluiten om vogels, bijen, zoogdieren, waterorganismen en andere organismen te beoordelen. Ondanks het feit dat de Europese Voedselautoriteit EFSA voor vele stoffen hoge risico's vaststelt voor vogels, bijen en andere niet-doelwit organismen kijkt het Ctgb de andere kant op en blijft de noodzakelijke bescherming van het Nederlandse milieu achterwege. In andere gevallen waar wel een beoordeling is uitgevoerd voor het milieu vraagt het Ctgb doorgaans ten onrechte geen extra gegevens of specifieke testen van de industrie voor de beoordeling van het Nederlandse milieu, maar neemt genoegen met redeneringen en aannames. Het Ctgb voert haar deel van de Europese verordening – de bescherming van het Nederlandse milieu en specifiek Nederlandse risico's- niet uit.

Het antwoord op de vraag of het Ctgb meedoet aan de 'race to the bottom' is bevestigend; helaas is de Nederlandse beoordeling daarbij zelfs reeds door de bodem gezakt van wat minimaal vereist is.

PAN Europe beveelt aan:

- het aansturingsbeleid van het ministerie te herzien en ervoor te zorgen dat het Ctgb zelf, volledig, en zonder enige beïnvloeding van buitenaf, kan (en zal) besluiten op basis van de huidige stand van wetenschap en techniek;
- de transparantie en motivering in de besluitvorming van het Ctgb te verbeteren en ervoor te zorgen dat bestrijdingsmiddelen altijd volledig worden beoordeeld, waarmee een eind komt aan de talloze, dubieuze verlengingsconstructies;
- er voor te zorgen dat het Nederlandse milieu een adequate bescherming krijgt en alle risico's die de Voedselautoriteit EFSA aantoon in haar 'peer-review' direct leiden tot restricties of beschermende maatregelen in de Nederlandse toelating.

Opbouw rapport

Eerst wordt kort de systematiek van de toelating van bestrijdingsmiddelen geschetst. Daarna worden achtereenvolgens de volgende twee onderzoeksvragen beantwoord:

- Hebben rijksoverheid of het Ctgb waarborgen ingebouwd om een dergelijke race to the bottom te voorkomen? Hoe transparant is het Ctgb in zijn beoordelingsproces?
- Geven openbaar toegankelijke gegevens in dossiers het vertrouwen dat het Ctgb geen concessies doet aan de kwaliteit van beoordelingen en toelatingsbesluiten ?

De belangrijkste conclusies zijn hierboven geformuleerd.

Inleiding

Op 14 juni 2011 is de Europese Verordening 1107/2009 “betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen” in werking getreden (verder: de Verordening). De Verordening stelt voornamelijk regels voor de toelating tot de markt en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Doel van de Verordening is een “hoog niveau van bescherming” te waarborgen voor de gezondheid van mens en dier en van het milieu. Daarnaast moet de Verordening de “werking van de interne markt” verbeteren³.

Uitgangspunt van de Verordening is “een onafhankelijke, objectieve en transparante beoordeling”, op grond van de meest recente “wetenschappelijke en technische kennis met gebruikmaking van de richtsnoeren die ten tijde van de aanvraag beschikbaar zijn”⁴. De instantie die de beoordelingen uitvoert (in Nederland: het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden) moet onder meer uitgaan van “realistische gebruiksomstandigheden”⁵.

Anders dan vroeger zal een aanvraag niet meer op nationaal niveau beoordeeld worden, op enkele uitzonderingen na. De Verordening gaat uit van een zonale beoordeling; Nederland behoort met nog twaalf lidstaten tot de Centrale Zone. Eén lidstaat voert de beoordeling uit, de andere lidstaten besluiten over toelating “op grond van de conclusies van de beoordeling” van die lidstaat. De nationale beleidsvrijheid is minimaal, maar lidstaten mogen nog wel “opmerkingen” indienen waarmee tijdens de beoordeling rekening moet worden gehouden⁶. Een positieve beoordeling zet de deur open voor toelating in alle lidstaten binnen de Centrale Zone. Producenten van gewasbeschermingsmiddelen kiezen zélf waar ze hun aanvragen indienen.

---

³ Artikel 1 derde lid, van de Verordening: “The purpose of this Regulation is to ensure a high level of protection of both human and animal health and the environment and to improve the functioning of the internal market through the harmonisation of the rules on the placing on the market of plant protection products, while improving agricultural production”.

⁴ Artikel 36, eerste lid, van de Verordening: “The Member State examining the application shall make an independent, objective and transparent assessment in the light of current scientific and technical knowledge using guidance documents available at the time of application..

⁵ Artikel 4, derde lid, van de Verordening: “A plant protection product, consequent on application consistent with good plant protection practice and having regard to realistic conditions of use, shall meet the following requirements”

⁶ Artikel 36 eerste lid, van de Verordening: “It shall give all Member States in the same zone the opportunity to submit comments to be considered in the assessment”.

Race to the bottom?

De werkwijze uit de vorige paragraaf heeft gevolgen:

1. Als de beoordelende lidstaat een 'slechte' beoordeling uitvoert, is een andere lidstaat toch verplicht op basis daarvan te besluiten. Zelfs mag het Ctgb geen "aanvullende vragen" meer stellen in geval van wederzijdse erkenningen, blijkt uit een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven⁷ en moet het College een eventuele weigering tot toelating aan de Europese Commissie voorleggen. Omgekeerd geldt ook dat als het Ctgb een 'slechte' beoordeling uitvoert, dit niet alleen negatieve gevolgen zal hebben voor het milieu in Nederland, maar ook in dat van omliggende landen van de zone. De 'aantrekkelijkheid' van het Ctgb voor de fabrikant zal daarmee naar verwachting wel stijgen.
2. De toelatingsinstanties binnen de zone staan in een concurrentiepositie tegenover elkaar. Indien zij onvoldoende aanvragen behandelen, heeft dat gevolgen voor hun prestige binnen Europa, budgetten en dergelijke. Dat geeft producenten de gelegenheid meer druk uit te oefenen op de toelatingsinstanties.

Naar aanleiding van vragen van meerdere partijen in de Tweede Kamer, hebben de staatssecretarissen van LNV en VROM erkend dat er een risico is "dat een buitenlandse toelatingsautoriteit een beoordeling kwalitatief onvoldoende uitvoert". Maar naar hun mening is dat risico acceptabel: "*De belangrijke onderdelen van de beoordeling zijn namelijk reeds geharmoniseerd zodat verschillen in aanpak beperkt zijn. De toelatingsautoriteiten in andere lidstaten worden betrokken bij een zonale beoordeling, hetgeen de kwaliteit en consistentie in beoordeling zeker positief zullen beïnvloeden. Voor het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden is de regering niet bevreesd voor een «race to the bottom», gezien de professionaliteit en inhoudelijke deskundigheid van dit onafhankelijke college⁸.*" Later hebben zij dat nog eens herhaald: "*Ik ben het oneens met de opmerking dat te weinig waarborgen zijn ingebouwd⁹*"

---

⁷ CBB 27 mei 2010, IJN: BM 7508, AWB 08/717.

⁸ Bladzijde 13 van Kamerstuk 32 372, nummer 6

⁹ Bladzijde 21 van Kamerstuk 32 372, nummer 49

Onderzoeksvragen

PAN Europe heeft onderzocht of er aanwijzingen zijn dat het Ctgb meedoet aan een “race to the bottom”. De vraagstelling is wat breder: Is het vertrouwen gerechtvaardigd dat het Ctgb geen concessies doet aan de kwaliteit van de beoordeling van aanvragen tot toelating van bestrijdingsmiddelen. Opgemerkt moet worden dat de zonale beoordeling geleidelijk z’n beslag gaat krijgen en het onderzoek een beeld geeft van de situatie aan de vooravond van een dergelijke overgang. Op dit moment is er bij de besluiten van het Ctgb nog weinig te merken van de zonale aanpak.

Het onderzoek bestaat uit twee onderdelen.

1. Zijn werkelijk waarborgen ingebouwd om een race to the bottom te voorkomen? Omdat volgens de Verordening beoordelingen onafhankelijk, objectief en transparant moeten worden uitgevoerd, zou helder moeten blijken of de rijksoverheid of het Ctgb die waarborgen heeft ingebouwd. Onderdeel van deze vraag is of de beoordelingen van het Ctgb transparant zijn.
2. Geven openbaar toegankelijke gegevens in dossiers het vertrouwen dat het Ctgb geen concessies doet aan de kwaliteit van beoordelingen en toelatingsbesluiten? PAN Europe heeft daarvoor een steekproef genomen en een aantal dossiers getoetst voor zover gegevens door het Ctgb openbaar zijn gemaakt (Bijlage 1, steekproef; Bijlage 2, beoordeling steekproef). Is voldoende duidelijk waarom het Ctgb bepaalde keuzen heeft gemaakt, zijn die keuzen voldoende gemotiveerd en dragen zij bij aan een “hoog niveau van bescherming”? Voor de toetsing zijn kritische stoffen gekozen voor bijen en/of vogels en/of waterorganismen uit het zogenaamde ‘Resubmission’-dossier van Europa¹⁰, stoffen die aanvankelijk niet en daarna wel toelaatbaar werden geacht en waarbij doorgaans achteraf nog aanvullende studies mochten worden geleverd door de fabrikant (“confirmatory data”). Dit betekent dat het Ctgb in al deze gevallen zal moeten handelen plus het afkondigen van maatregelen om de –veelal- vastgestelde ‘hoge risico’s’ in de praktijk te voorkomen.

---

¹⁰ Zie ook de evaluatie van PAN Europe van Resubmission, [PAN report on resubmission](#)

Bevindingen deel 1: Beoordeelt het Ctgb geborgd?

Zijn werkelijk waarborgen ingebouwd om een race to the bottom te voorkomen?

Uit niets blijkt dat het Ctgb waarborgen heeft ingebouwd. Op de slecht toegankelijke website wordt alleen gemeld dat het Ctgb voldoet aan de 'Certifiednorm 2009' en dat men in afwachting is van een rapportage die in april 2012 moest zijn opgeleverd¹¹ (stand van zaken in januari 2013).

Daarentegen zijn er sterke aanwijzingen dat waarborgen voor een goede beoordeling ontbreken of niet worden toegepast:

- A. Beoordelingen moeten worden uitgevoerd op basis van richtsnoeren of beoordelingsmethoden. Het Ctgb doet dat selectief:
1. In 2009 is de beoordelingsmethode voor "vogels en zoogdieren" vastgesteld¹² en op de website van Voedselautoriteit EFSA officieel aangewezen als beoordelingsmethode. In de steekproef van PAN-Europe¹³ bleek de guideline uit 2009 niet gebruikt te zijn, ook niet bij de middelen met een hoog risico's voor vogels (Amitrol, Glufosinaat, Pyridaben) zoals vastgesteld door de Voedselautoriteit EFSA.
  2. De beoordelingsmethode voor de "glastuinbouw" is opgesteld in 1991 en is sterk verouderd. De methode gaat er van uit dat uit kassen alleen condenswater (met daarin gewasbeschermingsmiddelen) worden geloosd. De methode was begin jaren negentig al verouderd. In het Lozingenbesluit WVO glastuinbouw, uit 1994, wordt bijvoorbeeld al erkend dat de lozing van drainagewater een veel belangrijker emissieroute is en daardoor veel meer gewasbeschermingsmiddelen worden geloosd. Inmiddels heeft het RIVM veel betere gegevens beschikbaar. Dat de methode verouderd is, blijkt ook uit praktijkgegevens. Uit monitoring is bekend dat de stof Imidacloprid voor een enorme vervuiling van het oppervlaktewater zorgt rond kassencomplexen (tweederde metingen Hoogheemraadschap van Delfland toont normoverschrijding, tot een factor 135 in 2011¹⁴). Het Ctgb past dus niet de meest recente wetenschappelijke inzichten toe.
  3. De beoordelingsmethode voor "waterkwaliteit" gaat uit van verouderde driftcijfers uit de jaren negentig. Driftcijfers laten zien hoeveel procent van de toegepaste gewasbeschermingsmiddelen door drift in oppervlaktewater terecht komen. Inmiddels zijn er veel meer meetgegevens van Wageningen Universiteit beschikbaar, waaruit blijkt dat in werkelijkheid veel meer gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater verwaaien. Het Ctgb past die nieuwe inzichten niet toe. Daarnaast beperkt het Ctgb zich tot generieke maatregelen die beogen een driftreductie van 90% te bereiken en houdt geen rekening met de zeer giftige stoffen voor waterorganismen. Voedselautoriteit EFSA heeft bijv. in geval van de stof Folpet berekend dat een buffer zone van 5 - 15 meter nodig is om het oppervlaktewater te beschermen¹⁵; het

---

¹¹ Website Ctgb: ISO 9001:2008

¹² <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/1438.pdf>

¹³ De resultaten van de steekproef zijn beschreven in Bijlage 1 en de beoordeling van de steekproef in Bijlage 2.

¹⁴ <http://www.hhdelvland.nl/doet-delfland/schoon-water/onderzoek/>

¹⁵ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/297r.htm>

- Ctgb legt geen (extra) bufferzone op. Ook wordt geen rekening gehouden met andere emissieroutes. Andere lidstaten houden er in de beoordeling rekening mee dat gewasbeschermingsmiddelen ook door oppervlakkige afspoeling in de sloot spoelen.
4. Een beoordelingsmethode voor “bescherming van omwonenden” bestaat niet. Daarmee wordt niet voldaan aan de Verordening, die ertoe verplicht dat de gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen voor de gezondheid van omwonenden volgens de meest recente wetenschappelijke inzichten te beoordelen.
- B. Het Ctgb is een zelfstandig bestuursorgaan. Dat betekent volgens de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen dat het Ctgb onafhankelijk is (móet zijn) van de rijksoverheid en zelfstandig moet besluiten. De Verordening is het beleidskader. Maar in de praktijk bepaalt de rijksoverheid voor een deel de werkwijze van het Ctgb:
1. De rijksoverheid schrijft in het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden voor welke wetenschappelijke beoordelingsmethoden moeten worden toegepast (als geen Europese methode beschikbaar is), hoewel de rijksoverheid daar geen verstand van heeft en volgens de Verordening ook helemaal niet bevoegd is om dat voor te schrijven. Het Ctgb stelde bijvoorbeeld op een recente hoorzitting inzake de stof Fipronil¹⁶ dat ze de guideline voor vogels niet toepast, omdat die niet door het ministerie van landbouw is “aangereikt”. Deze praktijk dat wetenschappelijke inzichten alleen geldig zijn als beleidsambtenaren van het Ministerie die goedkeuren is een ondermijning van de onafhankelijkheid van het Ctgb.
  2. Het ministerie van Economische Zaken bepaalt de inhoud van begrippen uit de Verordening, hoewel dat volgens de Verordening een taak is van het Ctgb. Het begrip “Kleine Toepassing” is volkomen arbitrair ingevuld¹⁷. Van een Kleine Toepassing, dus een gewasbeschermingsmiddel dat beperkt wordt toegepast, wordt gesproken als een gewas in Nederland op een beperkt areaal wordt geteeld, ongeacht hoe vaak het middel wordt toegepast. In november 2012 is dat areaal voor niet-akkerbouwgewassen verhoogd van 1.000 hectaren naar 5.000 hectaren, zonder motivering. Voor bedekte teelten (glastuinbouw) is de grens verdubbeld van 500 naar 1.000 hectaren. Bijna alle gewassen zijn daardoor een “Kleine Toepassing”. Daardoor mag het Ctgb afwijken van de normale toelatingsprocedure.
  3. In plaats van er naar te streven een onafhankelijk, gezaghebbend wetenschappelijk instituut te zijn ziet het Ctgb als haar kerntaak: het nemen van “beslissingen op basis van beleid van de vier betrokken departementen”¹⁸. Dat is een merkwaardige afhankelijkheidsvorm en maakt dat het Ctgb aan de leiband loopt van de politiek.
  4. Duidelijk in strijd met de Verordening zijn de vele toegelaten “dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen”. De Verordening geeft niet de bevoegdheid om de belangen van de landbouwsector zo te dienen en het gebruik van bepaalde gewasbeschermingsmiddelen toe te staan. Het Ctgb doet dat wel, bijvoorbeeld voor

---

¹⁶ Hoorzitting inzake bezwaar PAN-Europe tegen de toelating van Mundial, Utrecht, 19 December 2012.

¹⁷ Nieuwsbericht van 21 november 2011, “Arealgrenzen aanvraag kleine toepassing verruimd”. Zie ook antwoorden van de twee staatssecretarissen op 14 september 2012, Handelingen van de Tweede Kamer, Aanhangselnummer 3468

¹⁸ Website Ctgb: Missie, strategie en taken

het gewasbeschermingsmiddel Basamid CleanStart, op basis van de zeer ongewenste actieve stof dazomet¹⁹. Die middelen mogen in ieder geval tot 31 december 2014 worden gebruikt. Uitgangspunt van de Verordening is juist dat het belang van mens en milieu boven het belang van landbouwkundige productie uit gaat..

C. De Verordening geeft geen waarborgen tegen een race to the bottom. Hiervoor is al aangetoond dat het Ctgb zich niet veel gelegen laat liggen aan de Verordening, maar in de bovenstaande uitspraak van het College van beroep voor het bedrijfsleven staat ook dat het Ctgb een slechte beoordeling door een andere lidstaat uit de Centrale Zone niet mag “overdoen”. Daardoor zal het Ctgb steeds vaker een gewasbeschermingsmiddel moeten toelaten, dat eerst in een andere lidstaat is beoordeeld of toegelaten. Het is bekend dat het Verenigd Koninkrijk toelatingsaanvragen slordig beoordeelt.

D. Transparantie.

Het is ook voor een op risico-analyse getrainde buitenstaander buitengewoon moeilijk een beeld te krijgen van de besluitvorming van het Ctgb. Besluiten kunnen soms honderden pagina's in beslag nemen en zijn erg ondoorzichtig met “copy & paste” teksten uit de Europese besluitvorming afgewisseld met af en toe een regeltje van het Ctgb zelf. Veel besluiten zijn trouwens nog steeds ongemotiveerd, ook na 25 jaar Ctgb. Besluiten zijn verder moeilijk te volgen omdat het Ctgb besluiten grotendeels baseert op verwachtingen (zie de voorbeelden Fenpropadin, Amitrol en Fipronil uit onze steekproef²⁰) en aannames die –anders dan feiten- zeer subjectief kunnen zijn. Het Ctgb komt ook met allerlei dubieuze constructies op de proppen om bestrijdingsmiddelen op de markt te houden. Voorbeelden zijn ‘opschorting vervallen toelating’, vaak meerdere keren achter elkaar voor hetzelfde middel (Fipronil), ‘ter afronding van besluitvorming’, wat jaren kan voortduren en herhaald (Amitrol), en soms helemaal niet tot een afronding leidt, een ‘voornemen tot inperking’ die nooit werkelijkheid wordt (Imidacloprid), etc. Een transparante besluitvorming is daarom een ver verwijderd ideaal.

Juridische mogelijkheden voor derden om de vele ‘flits-besluiten’ aan de kaak te stellen zijn beperkt omdat het Ctgb het ene voorlopige besluit weer snel kan vervangen door een ander voorlopig besluit en belanghebbenden het nakijken zal geven. De rechtsbescherming voor burgers komt daarmee in de knel.

---

¹⁹ Website Ctgb: standaardoverzicht dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen

²⁰ De resultaten van de steekproef zijn beschreven in Bijlage 1.

Bevindingen, deel 2 Doet het Ctgb concessies aan kwaliteit?

Geven openbaar toegankelijke gegevens in dossiers het vertrouwen dat het Ctgb geen concessies doet aan de kwaliteit van beoordelingen en toelatingsbesluiten?

Uit ons onderzoek blijkt dat van een dergelijk vertrouwen geen sprake kan zijn:

- A. De helft van de middelen uit de steekproef was toegelaten zonder enige beoordeling. Deels zijn dit “historische” toelatingen, maar ook in dat geval worden middelen nog jarenlang toegelaten zonder beoordeling. Amitrol (Weedazol) was 20 jaar op de markt zonder beoordeling. Pyridaben (Aseptacarex) eveneens, en die is tot op de dag van vandaag niet serieus beoordeeld door het Ctgb. Bij Pyridaben “gaat het Ctgb ervan uit dat gegevens geleverd zijn” en “gaat men ervan uit dat er geen risico’s zijn”. Deze “losse” aanpak is ernstig omdat uit de EFSA-opinies blijkt dat er voor ditzelfde Pyridaben grote risico’s bestaan voor waterorganismen, vogels, zoogdieren, bijen²¹. Ook vereiste bufferzones zoals bijvoorbeeld vastgesteld door EFSA voor het bestrijdingsmiddel Folpet (5 - 15 meter) worden niet door het Ctgb opgelegd aan gebruikers. Uit (het ontbreken van een) de beoordeling en dus de afwezigheid van maatregelen blijkt het Ctgb geen bescherming te bieden aan het Nederlandse milieu.
- B. In alle onderzochte dossiers is er sprake van het ontbreken van de vereiste studies (Annex II, III). In de beginperiode van toelatingsbeoordelingen van het Ctgb na 1995, was dit op grote schaal het geval, maar dit is nog steeds niet ingrijpend veranderd. Er is niet veel lijn te bekennen in het beleid van het Ctgb op dit punt. Soms worden aanvullende studies gevraagd (imidacloprid, amitrol), soms weer niet (fenpropadin, pyridaben), soms wordt gemeld dat studies ontvangen zijn, maar is het onduidelijk of ze zijn beoordeeld (folpet, pyridaben) en één keer is een rapport “kwijtgeraakt” (pyridaben).
- C. De “toelating voor verdere beoordeling” lijkt routine bij het Ctgb (bijna alle onderzochte middelen). Middelen blijven ook op de markt bij een “voornemen tot inperking” (Imidacloprid) dat nooit werkelijkheid wordt, een “opschorting vervallen toelating” (Imidacloprid, Fipronil), een toelating vanwege “prioriteitstelling” (Amitrol) met een “administratieve toets”, en bij een “vereenvoudigde uitbreiding” (Folpet) van een stof die nooit beoordeeld is maar waar toch via “extrapolatie” meer toepassingen worden verleend. In deze gevallen was niet vastgesteld dat aan Art.4.1.b van Richtlijn 91/414 is voldaan (nu Art. 29 van de Verordening 1107/2009), niet vastgesteld dat een deugdelijk dossier conform Annex III aanwezig is en niet vastgesteld dat er geen onaanvaardbare effecten zijn voor het milieu. Veelal is er sprake van ontbrekende gegevens en van het ontbreken van een beoordeling. Met deze aanpak wordt het ‘voordeel van de twijfel’ voortdurend aan de fabrikant gegeven wat in strijd is met het voorzorgbeginsel en de Richtlijn²².

---

²¹ Pyridaben is een zeer giftig insecticide, EFSA concludeert dat er grote risico’s zijn voor waterorganismen, regenwormen, bijen, nuttige insecten, zoogdieren en vogels. Daarnaast stelt EFSA een humaan risico vast op de ziekte van Parkinson, <http://www.efsa.europa.eu/en/cfsajournal/doc/1632.pdf>

²² Whereas the provisions governing authorization must ensure a high standard of protection, which, in particular, must prevent the authorization of plant protection products whose risks to health, groundwater

D. Volgens het Europese plaatsingsbesluit voor Folpet en ook Amitrol moeten nationale toelatingen risicobeperkende maatregelen bevatten voor vogels en zoogdieren en diverse andere organismen. Bij de toelating van het Ctgb is echter nauwelijks sprake van specifieke studies voor de Nederlandse situatie op basis waarvan die maatregelen kunnen worden verplicht. Het lijkt, na marginale toetsing van openbaar toegankelijke gegevens door iemand met jarenlange ervaring op terrein van bestrijdingsmiddelen, dat het Ctgb zich geheel beperkt tot de door de toelatinghouder aangeleverde studies of redeneringen (Imidacloprid, Nicosulfuron), zich onvoldoende aantrekt van de stand van de wetenschap (zoals sublethale effecten op bijen), van EFSA-opinies (in alle gevallen) en zelden van monitorgegevens in Nederland (slechts bij Nicosulfuron).

De Europese Verordening schrijft voor dat elke beoordeling moet plaatsvinden op basis van de laatste stand van kennis van wetenschap en techniek. De meeste ontwikkeling van kennis van schadelijke neveneffecten van chemische stoffen vindt plaats in onafhankelijke wetenschappelijke instituten en wordt gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften. Uit de steekproef is niet gebleken dat deze onafhankelijke wetenschappelijke studies worden betrokken bij de toelating. Slechts in het geval van Imidacloprid is dit –na opdracht vanuit het departement- éénmaal gebeurd.

E. Het Ctgb negeert niet alleen alle openbare wetenschappelijke literatuur, er kunnen ook vragen gesteld worden bij de kwaliteit van beoordeling van de studies van de industrie waar het Ctgb haar oordeel volledig op baseert. Voor Imidacloprid heeft Voedselautoriteit EFSA onlangs vastgesteld dat de "tallose" industrietesten over bijen (veldtesten) allemaal gebreken hebben²³, en heeft ze zelfs geconcludeerd dat niet één van al die tallose studies geschikt is als basis voor een beoordeling²⁴! Toch heeft het Ctgb in 2011 ten tijde van de

---

and the environment and human and animal health should take priority over the objective of improving plant production;

23 European Food Safety Authority; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment for bees for the active substance imidacloprid. EFSA Journal 2013;11(1):3068., pagina 24: "All studies had drawbacks, for example one or more of the following: short exposure or short post-exposure follow-up period; unclear reporting or no information about some important parameters; use of other insecticides (i.e. fipronil) in or close to the test fields; low number of replicates; lack of statistical evaluations; too small colonies; food stock was not removed to ensure the use of freshly collected food; lack of residue analysis or low residue levels in relevant matrices compared with available data; attractive alternative food sources in the vicinity of the fields; likelihood of cross-foraging between treated and control fields; lack of pollen source analysis or analysis indicated relatively low ratio of relevant pollen type. Therefore, the level of exposure to pollen and nectar of the seed treated plants was unclear and it was concluded that the available studies were not sufficient to demonstrate that the risk to bees was low for the use of imidacloprid as a seed treatment in oilseed rape or sunflower".

24 European Food Safety Authority; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment for bees for the active substance imidacloprid. EFSA Journal 2013;11(1):3068, pagina 24: "Overall, considering that numerous higher tier studies were made available, it might be concluded that the studies encompassed several agricultural situations considered to be typical for Europe. However, whether any of these studies were realistic worst case, could not be proved".

door de Kamer afgedwongen herbeoordeling haar conclusies volledig gebaseerd op deze onbruikbare studies. Het lijkt er op dat het Ctgb een groot vertrouwen heeft in de industrie en nalaat de door de industrie aangeleverde testen op wetenschappelijke wijze te beoordelen.

Tot slot heeft PAN Europe specifiek onderzocht op welke wijze de beoordeling voor de aspecten bijen, vogels en waterkwaliteit zijn uitgevoerd²⁵. Reden hiervoor was het opmerkelijk grote aantal gevallen van stoffen waar het EFSA grote risico's heeft aangetoond voor vogels, bijen, zoogdieren, regenwormen, waterorganismen etc. Voorbeelden daarvan zijn te vinden in een recent rapport van PAN Europe²⁶. Deze stoffen werden goedgekeurd door "Europa" met de expliciete opdracht dat lidstaten ervoor zorgen dat er adequate beschermende maatregelen getroffen worden. Ook worden in bijna alle gevallen aanvullende studies vereist (zgn. "confirmatory data", bijv. bij glufosinaat, imidacloprid, pyridaben) die op lidstaat-niveau beoordeeld dienen te worden om het milieu te beschermen. In gesprekken van PAN Europe met het betreffend unit van de EU Commissie (DG SANCO, unit E3, dd. 02-09-12) werd bevestigd dat de Europese Commissie geen beschermende maatregelen heeft getroffen en dat de lidstaten hiervoor de volledige verantwoordelijkheid hebben. De Europese Commissie had echter geen idee heeft of die maatregelen ook daadwerkelijk worden getroffen door lidstaten cq. gehandhaafd. Uit ons onderzoek blijkt dat het Ctgb deze Europese verplichtingen uit de opnamebesluiten negeert en geen beoordeling uitvoert of er sprake is van onaanvaardbare risico's voor het Nederlandse milieu.

---

²⁵ Deze beoordeling is beschreven in Bijlage 2.

²⁶ PAN report on resubmission

Bijlage 1 Race to the bottom, steekproef

AMITROL

Datum Ctgb besluit (Weedazol)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
30-09-94	Historische toelating	
18-02-2000	Verlenging toelating	Aanvraag uit 1998. EU "Monograph" is beschikbaar en is als uitgangspunt genomen. Voor de NLse beoordeling ontbreken vele gegevens (toxiciteit, waterorganismen, etc.) die binnen 18 maanden geleverd moeten worden.
March 2001	Opname in Annex I (en voorwaarden voor lidstaten)	<p>For the implementation of the uniform principles of Annex VI, the conclusions of the review report on amitrole, and in particular Appendices I and II thereof, as finalised in the Standing Committee on Plant Health on 12 December 2000 shall be taken into account. In this overall assessment Member States:</p> <ul style="list-style-type: none"> — must pay particular attention to the protection of operators — must pay particular attention to the protection of the groundwater in vulnerable areas, in particular with respect to non-crop uses — must pay particular attention to the protection of beneficial arthropods <ul style="list-style-type: none"> — must pay particular attention to the protection of birds and wild mammals. <p>Use of amitrole during the breeding season may only be authorised when an appropriate risk assessment has demonstrated that there is no unacceptable impact and when the conditions of authorisation include, where appropriate, risk mitigation measures</p>
3-08-2001	Verlenging toelating	Besluit van 2000 doorkruist door "prioriteitstelling" waardoor de beoordeling wordt verschoven naar 2006
19-11-04	Wijziging etikettering	Etikettering met schadelijk Xn
30-06-2006	Verlenging toelating	Aanvraag verlenging 25-2-2005.
23-02-2007	Verlenging toelating	Procedurele verlenging ivm. "afrondding besluitvorming"
21-09-2007	Verlenging toelating	Opnieuw procedurele verlenging ivm. "afrondding besluitvorming"

25-05-2009	Opschorting vervallen toelating	Opnieuw procedurele verlenging ivm. "afroniding besluitvorming"
23-12-2009	Herregistratie toelating	<p>Veel "copy & past"werk. De toxicologie is een kopie van het SANCO-rapport. Het Ctgb stelt door de rechter gedwongen te zijn het Drinkwatercriterium voor oppervlaktewater te moeten toepassen, maar omdat het ministerie geen "tools" beschikbaar heeft gesteld kan ze dat niet. Ze zegt verder geen indicaties te hebben dat er wat aan de hand is. Voor waterorganismen zou amitrol veilig zijn (tier 1): de EU guideline 2009 wordt niet genoemd. Voor bijen wordt alleen gekeken naar acute effecten. Voor vogels is slechts gekeken naar acute en chronische giftigheid. Er is geen enkele verwijzing naar guideline. Ook worden monitorstudies van vogels in Polen en Duitsland aangehaald als bewijs voor de veiligheid van de stof. Welke relevantie deze studies voor NL hebben is onduidelijk.</p>

PYRIDABEN

Datum Ctgb besluit (Aseptacarex)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
5-5-88	Historische toelating	het eerste kenbare besluit tot toelating is in de boomkwekerij/spint, maar zonder beoordeling
28-4-95	Uitbreiding onder glas	geen beoordeling, toch een uitbreiding, wel de opmerking "gevaarlijk voor bijen"
22-11-96	Verlenging tot 1-12-2000	opnieuw een "administratieve verlenging"
24-11-2000	Verlenging tot 31-12-2002	opnieuw "ter behoeve van de afronding van de besluitvorming"
31-12-2002	Besluit "van rechtswege toelating".	Het Ctgb "gaat ervan uit dat de stukken op aanvraag door de toelatinghouder beschikbaar worden gesteld". Men gaat Pyridaben pas beoordelen als men er door de EU toe wordt gedwongen in het kader van een Europese toelating en de nationale implementatie.
19-01-2007	Wijziging toelating	nu met een "vereenvoudigde uitbreiding". Met simpele verklaringen van de toelatinghouder als "risico voor vogels is gelijk of lager dan de huidige toelating", wordt de toelating ahw. 'geprivatiseerd'. Een uitbreiding wordt vergeleken met de bestaande, niet-beoordeelde. toepassing! Deze beoordeling baseert zich verder volledig op de Europese DAR (NL concept 2007) en bestaat uit een "copy & paste" aanpak waarin zonder argumentatie of het beoordelen van data voor de Nederlandse situatie Pyridaben acceptabel wordt verklaard. Er is ook geen sprake van de beoordeling van dossier voor de Nederlandse aanvraag die al in 1995 gevraagd zijn en waarvan in 2002 door het Ctgb werd "aangenomen" dat ze er zijn. Heeft de toelatinghouder daadwerkelijk een dossier aangeleverd? De beoordeling berust dus op studies die ergens in Europa zijn uitgevoerd, met aan andere formulering en veelal andere testorganismen. Het Ctgb voert feitelijk geen beoordeling uit. De Uniforme beginselen worden niet toegepast, laat staan de Europese Guidances voor vogels en andere organismen
2010	EFSA opinion	EFSA peer-review 2010 concludeert echter: "High risk for waterorganisms, mammals, birds, bees and non-target arthropods", dus in het geheel geen onschuldige stof.
2010	EU approval with "confirmatory data"	In this overall assessment Member States shall pay particular attention to: — the

		<p>operator safety and ensure that conditions of use prescribe the application of adequate personal protective equipment where appropriate, — the risk to aquatic organisms and mammals, — the risk to non target arthropods including honeybees. Conditions of authorisation should include risk mitigation measures and monitoring programmes should be initiated to verify the real exposure of honeybees to pyridaben in areas extensively used by such bees for foraging or by beekeepers, where and as appropriate. The Member States concerned shall request the submission of confirmatory information as regards: — the risks for the water compartment resulting from the exposure to aqueous photolysis metabolites W-1 and B-3, — the potential long term risk for mammals, — the assessment of fat soluble residues. They shall ensure that the applicant provides such confirmatory information to the Commission by 30 April 2013.'</p>
13-05-2011	Compliance check	<p>de check zelf is volledig cosmetisch (er is geen verwijzing naar de verplichtingen uit de opnameverordening). niet de vraag naar studies en zelfs niet de verplichting om te kijken naar de veiligheid van werknemers. de risico's voor vogels, zoogdieren en bijen.</p>

FENPROPIDIN

Datum Ctgb besluit (Mildin 750 EC)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
11-11-2002	Nieuwe toelating	Fungicide in graan. aanvraag 1992. aanvullende vragen 15-2-1995, volledig verklaard 20-7-2000, aanvullende info gevraagd 24-1-2002, nog steeds veel ontbrekende info. beoordeling gebaseerd op Europees werk (het is onduidelijk wat en of het Ctgb zelf iets heeft gedaan, behalve berekeningen met een slootwatermodel voor drift), zeer giftig aquatox, na microcosm OK. acuut weinig giftig vogels. doorvergiftiging aangenomen weinig risico. niet gekeken chronisch. geen studies gevraagd! Voldoet volgens het Ctgb.
1-10-2007	Herbeoordeling niet-prioritaire stoffen	Copy & paste DAR 2006, nauwelijks sprake van een beoordeling. 'kwalitatieve beoordeling' ("naar behoren"). risico toepasser met niet-onderbouwde aannames, zoogdieren geen risico. vogels geen risico, risico doorvergiftiging "wordt klein geacht". geen probleem, de stof voldoet.
June 2008	Opname in Annex I	In this overall assessment Member States must pay particular attention to: — the operator and worker safety and ensure that conditions of use prescribe the application of adequate personal protective equipment, — the protection of aquatic organisms and must ensure that the conditions of authorisation include, where appropriate, risk mitigation measures such as buffer zone. The Member States concerned shall request the submission of: — information to further address the long-term risk to herbivorous and insectivorous birds arising from the use of fenpropidin. They shall ensure that the notifier provides such confirmatory data and information to the Commission within two years from the entry into force of this Directive
12-6-2009	Compliance check	Cosmetische uitvoering. geen enkele opmerking op risico waterorganismen en verplichting studies over vogels te vragen.

31-12-2012	Afloop toelating	
------------	------------------	--

FIPRONIL

Datum Ctgb besluit (Mundial).	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
21-04-2006	Nieuwe toelating	<p>De aanvraag is op 30 oktober 2000 ontvangen; op 3 november 2000 zijn de verschuldigde aanvraagkosten ontvangen. Bij brief d.d. 9 januari 2003 is de aanvraag in behandeling genomen. Op 13 november 2003 zijn aanvullende vragen gesteld voor de aanvraag. Op 27 augustus 2004 zijn aanvullende gegevens ontvangen. Op 23 december 2004 zijn de aanvullende gegevens in behandeling genomen. In juni 2005 wordt afgesproken te wachten met de afhandeling op de aangepaste eindpuntenlijst van de EU-beoordeling. Nu wil de fabrikant toch doorzetten. Studies mbt. persistentie ontbreken nog, evenals studies "voor een toekomstige beoordeling" (toepasser, metabolieten). Europees dossier en een 'samenvatting' van het Ctgb uit 1998 liggen ten grondslag aan dit besluit. Problemen met bioaccumulatie en thyroïd kanker genoemd maar er volgen geen maatregelen. Geen schadelijke effecten op bijen in tunneltesten (higher tier) aldus het Ctgb. Geen blootstelling van waterorganismen (zaadbehandeling), vogels, zoogdieren (zaadcoating onder glas, maar mogelijk wel bij uitpoten van plantjes). Extrapolatie van zonnebloemen in Frankrijk naar Nederlandse gewassen. Vanwege de lage dosering wordt de metabolieten "beschouwd als metabolieten" die voorkomen <10% van de actieve stof (?) en dus als niet-relevant.</p>
16-08-2007	Opnamebesluit fipronil	<p>For the implementation of the uniform principles of Annex VI, the conclusions of the review report on fipronil, and in particular Appendices I and II thereof, as finalised in the Standing Committee on the Food Chain and Animal Health on 16 March 2007 shall be taken into account. In this overall assessment Member States must pay particular attention to:</p> <ul style="list-style-type: none"> — the packaging of the marketed products to avoid the generation of photodegradation products of concern. — the potential for groundwater contamination, especially from metabolites

		<p>which are more persistent than the parent compound. when the active substance is applied in regions with vulnerable soil and/or climatic conditions.</p> <ul style="list-style-type: none"> — the protection of granivorous birds and mammals, aquatic organisms, non-target arthropods and honey bees. — the use of adequate equipment ensuring a high degree of incorporation in soil and a minimisation of spillage during application. <p>Conditions of authorisation should include risk mitigation measures, where appropriate. The concerned Member States shall request the submission of further studies to confirm the risk assessment for granivorous birds and mammals, and honey bees, especially bee brood. They shall ensure that the notifier at whose request fipronil has been included in this Annex provide such studies to the Commission within one year from the entry into force of this Directive</p>
18-04-2008	Compliance check	Cosmetica
03-04-2009	Wijziging toelating	Mag worden toegepast in grondwaterbeschermingsgebieden. EFSA vind metaboliet RPA 200776 persistent en ecotoxicologisch relevant maar het Ctgb meent dat de metaboliet niet relevant is (zonder verdere argumentatie)..
08-07-2011	Wijziging toelating	Bijenrestrictie. Luizen zodanig bestrijden dat er geen honingdauw wordt gevormd. Moeilijk handhaafbaar.
07-10-2011	Uitbreiding toelating	Uitbreiding om. met teelt van uien (onbedekte teelt). Het besluit baseert zich voor vogels en zoogdieren op een beperkte dataset. Voor fipronil is nog een reprotoxiciteitsstudie aanwezig, voor de BM-metabolieten is dat al het geval niet meer, terwijl voor de RPA-metabolieten geen data aanwezig zijn. Met allerlei redeneringen die door de Rapporteur MS zijn gebruikt, wordt aangenomen dat dit gebrek aan gegevens acceptabel is. Bij herbivore vogels wordt de Franse zonnebloemen studie ten tonele gevoerd; voor granivore vogels wordt het risico weggeredeneerd op basis van beweringen en kleine testjes van de fabrikant (vogels lusten het niet). Voor graan-etende zoogdieren worden vergelijkbare redeneringen toegepast. Bij een klein onderdeel wordt ineens de Guidance 2009 voor vogels gebruikt (en voor

		de rest in het geheel niet). Voor bijen gebruikt het Ctgb opnieuw redeneringen (boeren bestrijden bloeiende onkruiden) of opnieuw de Franse studie in andere gewassen met andere formuleringen. Onafhankelijke literatuur over sublethale effecten van Fipronil genegeerd.
25-11-2011	Opschorting vervallen toelating	Het Ctgb had nog geen tijd om de aanvraag te beoordelen (dit is moeilijk te begrijpen als het middel daarvoor nog aan alle vereisten voldeed).
27-04-2011	Opschorting vervallen toelating	Het Ctgb had nog geen tijd om de aanvraag te beoordelen

NICOSULFURON

Datum Ctgb besluit (Accent)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
29-11-2007	EFSA opinion	5 meter buffer zones required to protect aquatic plants: 5 meter in-field buffer zones required to protect outfield non-target organisms.
28-03-2008	EU opnamebesluit	In this overall assessment Member States must pay particular attention to: <ul style="list-style-type: none"> — the potential exposure of the aquatic environment to metabolite DUDN when nicosulfuron is applied in regions with vulnerable soil conditions. — the protection of aquatic plants and must ensure that the conditions of authorisation include, where appropriate, risk mitigation measures such as buffer zones. — the protection of non-target plants and must ensure that the conditions of authorisation include, where appropriate, risk mitigation measures such as an in-field no spray buffer zone. — the protection of groundwater and surface water under vulnerable soil and climatic conditions.
24-12-2008	Nieuwe toelating	Aanvraag in 2006, onkruid in maïs. Fabrikant levert eigen dossier (heeft geen toegang tot Europees dossier). TNO heeft het humane dossier beoordeeld. Residuen door Weterings consultants. Het Ctgb kennelijk zelf het milieu. Zeer persistente metabolieten (halfwaarde tot 10 jaar): voldoen niet. Een metaboliet overschrijdt het grondwatercriterium 30x, maar wordt 'niet-relevant' verklaard. Met 276 metingen in slootwater (4 overschrijdingen) is Nicosulfuron een probleemstof. Door de dosering te verlagen denkt het Ctgb de problemen op te lossen. Bijen alleen gekeken naar acute giftigheid. Bij vogels geen EU guidelines toegepast. Het blijkt niet dat het Ctgb de vereisten uit het opnamebesluit heeft toegepast (kwetsbare gronden/ speciale climatologische omstandigheden, bescherming aquatische planten, buffer zones, etc.)
29-04-2009	Beslissing op bezwaar	Een bedrijf claimt dat de aanvrager gebruikt heeft gemaakt van zijn (beschermd) gegevens. En dat de aanvrager dit doet om "data gaps" uit Annex III te vermijden. Het Ctgb besluit dat ook zonder deze gegevens de conclusie 'veilig'

		mag worden getrokken.
19-06-2009	Compliance check	Gebruikelijk cosmetisch besluit.

GLUFOSINAAT

Datum Ctgb besluit (Finale SL 14)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
19-6-1990	Toelating zonder beoordeling	
28-8-98	Afronding van de besluitvorming	Toxiciteit obv. JMPR and Milieu obv. RIVM 1996. Enkele studies ontbreken.
30-7-99	Verbod in grondwaterbeschermingsgebieden	
15-9-2000	Verlenging toelating ter afronding besluitvorming	Redelijke beoordeling, vogels obv. acuut. 0.1 x LD50. geen chronische gegevens: voldoet, maar wel chronische gegevens gevraagd. Zoogdieren geen beoordeling.
1-8-2003	Verlenging toelating	Beoordeling redelijk goed. veel Europese gegevens gebruikt; vogels nu ook 0.2 x NOEC en doorvergiftiging. Vogels voldoen. Zoogdieren voldoen niet chronisch. vooral in resistente maïs.
1-7-2005	Afronding besluitvorming	Nog wat meer uitgebreide beoordeling. op mn. Europese gegevens. Chronisch risico zoogdieren weggeredeneerd op basis van een 'statement' van de fabrikant.
9-9-2005	Nieuwe tekst WG	WG geen restrictie meer in aardappelen en geen restrictie grondwaterbeschermingsgebieden
11-11-2005	Nieuwe tekst WG	WG geen grondwaterbescherming meer. schrappen bescherming blootstelling particulieren (zonder motivering)
10-3-2006	Wijziging etikettering	Verpakking. onder meer R-zinnen. Repr. Cat. 2
23-11-2007	Compliance check	Puur cosmetisch besluit
30-11-2007	Herbeoordeling niet-geprioriteerde stoffen en publicatie "Ctgb lijst"	Opschorting Ctgb-werk tot de communautaire beoordeling
2007	Opname in Annex I. lidstaten moeten risico's beoordelen en aanvullend onderzoek eisen	For the implementation of the uniform principles of Annex VI, the conclusions of the review report on glufosinate, and in particular Appendices I and II thereof, as finalised in the Standing Committee on the Food Chain and Animal Health on 24 November 2006 shall be taken into account. In this overall assessment Member States must pay particular attention to:

		<p>— the operators, workers and bystanders safety. Conditions of authorisation should include protective measures, where appropriate;</p> <p>— the potential for groundwater contamination, when the active substance is applied in regions with vulnerable soil and/or climatic conditions;</p> <p>— the protection of mammals, non-target arthropods and non-target plants.</p> <p>Conditions of authorisation should include risk mitigation measures, where appropriate.</p> <p>The Member States concerned shall request the submission of further studies to confirm the risk assessment for mammals and non-target arthropods in apple orchards. They shall ensure that the notifier at whose request glufosinate has been included in this Annex provide such studies to the Commission within two years from the entry into force of this Directive</p>
1-7-2011	Opschorting vervallen toelating	<p>Aanvraag 25-9-2009. Ctgb niet klaar (NB. geen woord over de problemen mbt. tot zoogdieren en vogels. ook niet na publicatie 2007/25/EC (zie boven) die extra studies vereist in boomgaarden en de extra zorg die vereist is voor zoogdieren en voor grondwater.</p>

FOLPET

Datum Ctgb besluit (Mirage plus 750 SC, Folpet + Prochloraz)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
03-02-1995	Nieuwe toelating	Voldoet niet aan milieucriteria uitspoeling of persistentie. Zodra de AmvB van kracht is, zal er een beoordeling plaatsvinden.
13-10-1995	Verlenging toelating	Voldoet niet aan milieucriteria uitspoeling of persistentie. Zal worden herbeoordeeld
27-10-1995	Verlenging toelating	Niet beschikbaar
20-12-1996	Verlenging toelating	Verlenging ter afronding besluitvorming. Gegevens worden gevraagd, om. aquatische toxiciteit
31-01-1997	Verlenging toelating	Verlenging ter afronding besluitvorming. Mogelijk voldoet middel niet aan milieucriteria.
02-05-1997	Nieuwe tekst WG/GA	Uitbreiding schimmelbestrijding in lelies en dompelbehandeling. Effectiviteit gedaan met "overbruggingsonderzoek", te weten met studies van een ander middel. Folpet bekeken op arbeidstox (heel simpel, geen overwegingen over de verdacht carcinogene eigenschappen). Voor Folpet zijn er geen gegevens over gedrag in de bodem beschikbaar. Behalve een hydrolyse waarde zijn er voor Folpet geen gegevens beschikbaar voor aquatox. Geen gegevens voor toxiciteit overige organismen. In 1998 moet een compleet dossier worden ingeleverd. Uitbreiding toegestaan.
01-07-1998	Verlenging toelating	Verlenging zonder beoordeling tot 2000. Tientallen onderzoeken ontbreken en zijn opgesomd
18-02-2000	Verlenging toelating	Afronding besluitvorming, om. volledigheidbeoordeling en risicobeoordeling.
26-10-2001	Verlenging toelating	Procedurele verlenging in afwachting van de Europese beoordeling (prioriteitstelling). Einddatum 1 Januari 2002
14-12-2001	Verlenging toelating	Procedurele verlenging in afwachting van de Europese beoordeling (prioriteitstelling). Einddatum 1 februari 2006
23-12-2004	Nieuwe tekst WG/GA	Dosering
24-12-2004	Nieuwe tekst WG/GA	"vereenvoudigde wijzingaanvraag" boomkwekerij, een uitbreiding "met vergelijkbare doeleinden". Ctgb spreekt "verwachting" uit dat de effecten op het milieu in boomkwekerij "lager zijn dan" in bollen.
24-12-2004	Wijziging etikettering	Middel is "schadelijk" en "milieugevaarlijk"

31-11-2007	Besluit Ctgb lijst	Algemeen besluit inhoudend dat men niets doet tot men daar door Europa toe gedwongen wordt.
31-11-2007	Herbeoordeling Art. 122	Toelating tot uitvoering moet worden gegeven aan een communautaire maatregel.
31-11-2007	Compliance check	<p>Voldoet aan voorwaarden 2007/5/EG aldus het Ctgb.</p> <p>Deze voorwaarden zijn:</p> <p>Voor de toepassing van de uniforme beginselen in bijlage VI moet rekening worden gehouden met de conclusies van het evaluatieverslag over folpet dat op 29 september 2006 door het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid is goedgekeurd. en met name met de aanhangsels I en II.</p> <p>Bij de algemene evaluatie moeten de lidstaten bijzondere aandacht besteden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de veiligheid van de toedieners en de werknemers. De toegelaten gebruiksvoorwaarden moeten de toepassing van passende persoonlijke beschermingsmiddelen voorschrijven; — de blootstelling van de consument via de voeding, met het oog op latere herzieningen van de maximumresidugehalten; — de bescherming van vogels, zoogdieren en in het water en de grond levende organismen. De toelatingsvoorwaarden moeten risicobeperkende maatregelen omvatten. <p>De betrokken lidstaten verzoeken om aanvullende studies ter bevestiging van de risicobeoordeling voor vogels, zoogdieren en regenwormen. Zij dragen er zorg voor dat de kennisgever die om opnemings van folpet in deze bijlage heeft verzocht, deze studies binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze richtlijn bij de Commissie indient.</p>
2009	EFSA peer review	High risks for insectivorous birds and mammals, earthworms, aquatic organisms: many data gaps observed. buffer zones needed 5 – 15 meter.
17-02-2012	Compliance check	Gaat over Prochloraz. ook een cosmetisch besluit trouwens.

IMIDACLOPRID.

Datum Ctgb besluit (Admire)	Aard besluit	Elementen uit het Ctgb besluit
14-10-1994	Nieuwe toelating: bloemisterij/glas	Geen beoordeling. Vastgesteld dat middel niet aan sommige milieucriteria voldoet
20-01-1995	Uitbreiding paprika/komkommer	
20-09-1995	Uitbreiding plantmateriaal. lelie	
02-08-1996	Aanpassing	Restricties door optreden van massale bijensterfte
07-02-1997	Uitbreiding aubergine. augurk. ed.	Gezien de substraatteelt zal er geen drift zijn en is het risico voor water nihil (NB. dit is verbijsterend omdat algemeen bekend is dat er op grote schaal sprake is van lozing vanuit kassen).
27-06-1997	Uitbreiding appels. peren	Voor waterorganismen is de toxiciteit zeer laag. kreeftachtigen NOEC 1.800.000 ng/L (gebaseerd op 1 test). Blootstelling obv. drift met fictieve reductie van 90%.
04-07-1997	Uitbreiding boomkwekerij	Norm waterorganismen 830.000 ng/L. (acute effecten): geen chronische norm beschikbaar; conclusie: geen risico
29-05-1998	Aanpassing	Restricties ivm bijensterfte
09-07-1999	Toelating tot 1-1-2000	Verdere beoordeling. Acute norm 830.000 ng/L. Blootstelling 6700 ng/L (TOXSWA). "Er zijn geen meetgegevens beschikbaar omtrent het voorkomen van imidacloprid in het oppervlaktewater".
31-01-2000	Toelating tot 1-10-2000	Voornemen tot inperking Admire tot kassen: voldoet niet aan norm persistentie/uitspoeling
13-10-2000	Toelating tot 1-1-2001	Voornemen inperking
23-02-2001	Toelating tot 1-1-2004	Ter afronding van de besluitvorming
16-03-2001	Toelating in alle teelten	Voornemen inperking is verdwenen; wel aanpassingen bijen
23-01-2004	Toelating tot 1-1-2006	Afronding besluitvorming
03-05-2004	Gebruiksaanpassing	Versoepeling bijenregime
27-08-2004	Vereenvoudigde uitbreiding in bollen	
27-10-2006	Toelating tot 1-3-2007	In 2002 en 2003 zijn aanvullende gegevens ontvangen. Vervolgens kreeg de fabrikant tot 1 mei 2006 de tijd nog ontbrekende studies uit te voeren en op te sturen. Deze zijn ontvangen. maar het Ctgb heeft geen tijd gehad ze te beoordelen.
01-03-2007	Toelating tot 1-1-2010	Definitief besluit op basis van een advies van het RIVM van 2003 en 2006: veilig voor waterorganismen, vogels en zoogdieren.

		Chronische norm waterorganismen nu 180.000 ng/L. Voor vogels is een RIVM-model uit 2001 gebruikt. Hoog risico bijen, wat wordt 'afgedekt' met mitigerende maatregelen.
30-11-2007	Gebruiksaanpassing	Maatregelen drift/fruit, dompel/bollen op verzoek fabrikant
19-06-2009	Toelating tot 31-1-2014	Opschorting vervallen toelating.
27-11-2009	Compliance check EU	Besluit zonder inhoud
20-04-2011	Gebruiksaanpassing	Driftreducerende maatregelen op verzoek van fabrikant in appel en peer
08-07-2011	Gebruiksaanpassing	Bijen: volledige beoordeling van de openbare literatuur, afgedwongen door het parlement. Ctgb concludeert dat onafhankelijke literatuur geen aanleiding geeft voor aanpassing van het besluit. Wel aanpassing 'op verzoek van de fabrikant', geen zaai voor bijen aantrekkelijke bloemen 6 maand na toepassing. (NB. in 2012 heeft Voedselautoriteit EFSA bepaald dat de openbare literatuur alle reden geeft voor zorg en dat er actie ondernomen dient te worden: er kunnen dus ernstige twijfels worden geuit bij de wetenschappelijke kwaliteit van het werk van het Ctgb).

Element van de beoordeling	Imidacloprid (water, bijen) - Admire-insecticide.	Amitrol (vogels, bijen, waterorganismen) - Weedazol- herbicide.	Fenpropidin (vogels) - Mlidin 750 EC-fungicide granen.
Is een volledige beoordeling uitgevoerd bij de toelating? +++ = volledige beoordeling van gezondheidseffecten (Annex II) en milieu (Annex VI) ++ = nationale beoordeling van gezondheid en milieu + = alleen "copy & paste" van Europees dossier (gezondheid, Annex II) - = geen of zeer slechte beoordeling.	Het middel is zonder beoordeling toegelaten (-)	Het middel is zonder beoordeling toegelaten (-)	Er is een redelijke beoordeling uitgevoerd in Europa (basis Cigb-besluit), maar de nationale beoordeling door het Cigb is onvolledig, gebrekkelijk en rust op vele aannames (+/-)
Is er sprake van 'data gaps' bij de (eerste kenbare) toelating?	ja	ja	ja
Zijn er aanvullende studies gevraagd voor de Nederlandse situatie?	pas 6 jaar na toelating	aanvankelijk niet, pas in 2000	nee
Is er sprake van extra Nederlandse beoordeling naast de beoordeling op Europees niveau?	ja, dit is in 2003 en 2006 gebeurt door het RIVM voor het milieu	ja, maar pas in 2010 (en buitengewoon summier), nadat het meer dan 20 jaar onbeoordeeld op de markt is verkocht	Er is sprake van een kwalitatieve beoordeling ("naar behoren") waarin wordt toegestaan dat gegevensontbreken en voor de rest werkt met aannames en verwachtingen.
In welke mate is de beoordeling op professionele en wetenschappelijke wijze uitgevoerd, categorien van slecht (geen wetenschappelijke aanpak, geen werkelijke beoordeling, monitoringgegevens worden genegeerd), matig (men kopieert Europees werk en voert zelf nauwelijks een beoordeling uit), redelijk (beschikbare studies en data worden gebruikt, maar geen volledig wetenschappelijke aanpak), tot goed (volledige wetenschappelijke aanpak met toepassing van laatste guidelines en wetenschappelijke inzichten).	redelijk/matig, nadat studies binnenkomen, wordt een nationale beoordeling uitgevoerd. Het Cigb is slecht op de hoogte van de wetenschappelijke stand van zaken en ontbeert praktische kennis (druft uit kassen, monitorgegevens)	matig (in 2010), het is "copy % past" van het Europese dossier en vraagt zich niet af welke relevantie deze gegevens voor het Nederlandse milieu hebben. Zelfs legt het Cigb een rechtelijke uitspraak (drinkwater) naast zich neer.	slecht, op basis van een beperkte set van gegevens, veel aannames en verwachtingen wordt een besluit genomen. Wetenschappelijke opinies van de Voedselautoriteit EFSA worden genegeerd.
Zijn er juridische uitzonderingsregels toegepast, toelating 'ter afronding van de beoordeling', 'opschorting', 'prioriteitstelling', etc.	Ja, toelating voor "verdere beoordeling" (2000), "voornemen tot inperking" die later verdwijnt, toelating "ter afronding van de besluitvorming" en "opschorting vervallen toelating".	Eindeboos veel verlengingen om de beoordeling uit te voeren, deadlines die worden doorkruist door "prioriteitstelling" (uitsiel) van besluiten, opschorting van een vervallen toelating, alles terwijlt de beoordeling niet heeft plaatsgevonden en mens en milieu niet bescherming krijgt die wettelijk verplicht is.	"Herbeoordeling niet-prioritaire stoffen" is een vreemd besluit met als resultaat een grote reeks stoffen voorlopig niet te beoordelen; vervolgens wordt met een "matte vinger" besluit de stof verder toegelaten.
Zijn de Uniforme beginselen toegepast?	Ja, volgens nationale beoordelingsmodellen	20 jaar te laat en een uitvoering van twijfelachtige kwaliteit. Het Cigb gebruikt zeer algemene gegevens waardoor het onduidelijk blijft of het Nederlandse milieu beschermt wordt.	Twijfelachtig, het Cigb baseert zich vooral op een Europees dossier. De UB zijn erop gericht de lokale situatie te beoordelen en te beschermen. Daar blijkt in dit besluit weinig van.

Is de actuele guideline voor water (2002) toegepast (protection goals, acute, chronic, higher tier)?	Nee, acute en chronische gegevens zijn gebruikt voor het afleiden van een norm en (fictieve) blootstellingsgegevens, maar er is geen sprake van overwegingen mbt. "protection goals" waarmee er geen beoordeling is gemaakt specifiek voor het Nederlands watermilieu.	Nee, geen enkele verwijzing, laat staan overwegingen over de kwetsbaarheid van het Nederlandse milieu en het niveau van bescherming	Nee, er is geen enkele beschouwing over "protection goals", met een enkel beschikbaar "higher tier" mesocosm acht men het besluit voldoende onderbouwd. De noodzaak
Is er gekeken naar monitorgegevens in oppervlaktewater (Atlas)?	De monitorgegevens zijn genegeerd	nee	nee
Is voor vogels de laatste guideline van 2009 toegepast (indien van toepassing) -protection goals, focus species, acute, chronic, higher tier-	Nee, men gebruikt de riggenvalues/normen van de UB en een RVM-model uit 2001 om tot de conclusie 'veilig' te komen. Ook wordt een studie naar leeuwerikken in Oostenrijk (maats/biaten) van toepassing voldoende geacht voor een Nise toelating. Guidelines zoals die voor vogels uit 2009 ('focal species') zijn niet toegepast.	Guidelines zijn niet gebruikt. Geen overweging over beschermingsdoelen Nise milieu.	nee, die is niet toegepast. Bij vogels besluit het Cigb op basis van acute gegevens. Chronische zijn niet beschikbaar of niet beoordeeld. Het opnamebesluit vermeld extra aandacht voor insecten- en plantenetende vogels. Het Cigb negeert dit (compliance check).
Welke beoordeling is voor bijen toegepast?	UB, acuut oraal. Verder reageert het Cigb vooral op klachten en stelt restricties in ("niet gebruiken voor en tijdens bloei van planten") die overigens even later weer versoepeld worden. Pas onder druk van de TK wordt een beoordeling voor bijen uitgevoerd waarbij ook naar onafhankelijke literatuur wordt gekeken. Het Cigb meent dat het geconstateerde "hoge risico" kan worden afgedekt met mitigerende maatregelen, overigens zonder dit verder te onderbouwen.	Op basis van de data vereisten zijn bijen ander effecten (sublethaal) te bekijken (stand van de wetenschap).	Acuut orale gegevens (niet in overeenstemming met de stand van wetenschap)
Wat besluit het Cigb als er gegevens voor het milieu ontbreken?	Toelating verlenen	Verder verlenen en vragen naar studies	Toelating verlenen
Wat besluit het Cigb als er hoge risico's zijn voor het milieu (bijkend uit de eigen beoordeling of die van EFSA)?	Middel voldoet niet aan criteria, maar blijft toegelaten (1994), opnieuw in 2000 (persistentie), maar blijft toegelaten	Weinig, in de opnameverordening van 2001 staat dat er op allerlei punten (vogels, grondwater) bijzondere aandacht geschonken moet worden aan het risico. Het Cigb doet 9 jaar lang niets.	Negeren. In 2008 heeft het EFSA hoge risico's voor vogels vastgesteld, maar in de "compliance check" wordt daar met geen woord over gerept.
Is er sprake van (ongefundeerde) versoepelingen van de aanvraag van de fabrikant?	Inperking van de toelating in kassen (persistentie) is zonder deugdelijke motivering verdwenen; het bijenregime is versoepeld	onbekend	onbekend
Is de open literatuur bij het besluit betrokken?	Pas nadat de TK het Cigb hiertoe gedwongen heeft in 2011	nee	nee
Is er sprake van verlening terwijl niet aan de voorwaarden van een vorige toelating is voldaan?	het Cigb heeft niet veel voorwaarden gesteld en de beoordeling is voortdurend opgeschoven	nee	nee
Is de compliance check goed uitgevoerd, d.w.z. zijn alle elementen uit de opnamerichtlijn, mitigerende maatregelen zowel als "confirmatory data" wetenschappelijk beoordeeld door het Cigb?	nee	Er is geen compliance check	nee

Welke relatie is er met de Europese beoordeling (DAR, approval)?

Welke positie neemt het Cigb in in vergelijking met andere landen in Europa? Koploper. NL heeft alle volgens de wet en Europese afspraken vereiste elementen zelf wetenschappelijk beoordeeld, Middenmoler. NL volgt de Europese beoordeling qua gezondheid en beoordeeld milieuzaken specifiek voor de Nederlandse situatie. Staartgroep: men baseert een Nise beoordeling vooral op het Europese dossier (ook voor het milieu!) en voert geen beoordeling (of pas na vele jaren) uit om het NLse milieu te beschermen, Achterblijver. NL voert nauwelijks of geen beoordeling uit terwijl de stof blijft toegelaten cq. men probeert de Europese data 'om te buigen' naar een gunstige uitkomst voor de fabrikant.

Het Cigb was in 1998 van plan een eigen beoordeling uit te voeren, maar omdat dat er maar niet van kwam zijn steeds meer gegevens uit het Europese dossier (vogelstudies) gebruikt.

Het Cigb gebruikt de DAR (toen Monograph geheten) zoveel mogelijk, gebruikt een beoordeling uit Engeland voor de nationale toelating, en voegt er in haar besluit een paar regels aan toe. Het Cigb stopt er zo goed als geen werk in.

Uiteindelijk bestaat het Cigb-werk voornamelijk uit "copy&paste" van Europese dossiers. Het Nederlandse milieu wordt daarmee gemakshalve vergeleken en verplichtingen uit de EU besluiten ("MS shall request further info to adress long-term risks to herbivorous and insectivorous birds") genegeerd.

Middenmoler/staartgroep, men beoordeelt zelf in Staartgroep, het Cigb doet geen zichtbare eerste instantie, maar wel veel te laat, meer dan 10 jaar na de eerste toelating. Ook worden in een later stadium Europese gegevens gebruikt om de magere nationale beoordeling aan te vullen.

Staatgroep, het Cigb doet weinig moeite het Nederlandse milieu te beschermen en vindt het wel goed als Europa het werk doet. EU verplichtingen worden vervolgens niet nagekomen.

Glufosinaat (vogels & zoogdieren) - Finale SL 14- herbicide.	Pyridaben vogels, zoogdieren, waterorganismen - Aseptacarex-boomkwekerij, insecticide, splint.	Fipronil (vogels, bijen) - Mundial- insecticide.	Folpet (vogels, zoogdieren, water) - Mirage Plus 750 EC, fungicide.	Nicosulfuron (aquatisch, grondwater), Accent, herbicide.
Een redelijke beoordeling obv. JMPR (tox) en RIVM (milieu) voor die tijd (++)	nee, het is een historische toelating, maar ook het Cigb heeft er 20 jaar lang weinig aan gedaan, 4 of 5 maal op rij is het verlengd zonder beoordeling. Het RIVM rapport uit 1995 is niet gebruikt omdat het 'kwijt' is geraakt (-)	het is vooral copy&paste van het Europees dossier en het Cigb doet niet veel moeite daar wat aan toe te voegen. De beoordeling is gebrekkig en rust op vele aannames (+/-)	nee, het is een toelating zonder beoordeling. Men is wel van plan te beoordelen, maar het komt er nooit van en uiteindelijk - 12 jaar later- acht men de Europese beoordeling ook wel voldoende. (-)	Er is een redelijke beoordeling uitgevoerd, maar niet op basis van de laatste inzichten (++)
ja	ja	ja	ja, voor het milieu ontbreken alle gegevens	ja, om. persistentie van metabolieten Deze worden gaandeweg en na redeneringen van de fabrikant weggemasseerd.
ja	nee, in 2002 "gaat men er van uit dat de fabrikant gegevens heeft geleverd". In een later stadium is onduidelijk of die gegevens zijn geleverd en of ze gebruikt zijn door het Cigb.	ja, maar niet voor de Nederlandse situatie	ja, pas in 1996, maar het is onduidelijk of daar ooit wat mee gebeurt is. In 1998 is opnieuw vastgesteld dat tientallen gegevens ontbreken. In 2002 zijn er studies ontvangen maar uiteindelijk niet beoordeeld.	nee, en dit is temeer wonderlijk omdat de opnamerichtlijn dit vereist
ja, er zijn beoordelingen uitgevoerd toen er nog niets was te vinden op Europees niveau; de besluiten voor 2000 hebben een grotere intentie het milieu te beschermen dan latere.	nee, er wordt simpelweg niet beoordeeld.	er is sprake van een beoordeling, maar feitelijk een herinterpretatie van het Europees dossier waarbij de Nederlandse relevante onduidelijk is	nee	ja, een eigen dossier is beoordeeld
redelijk, met een beperkte dataset en vele aannames, in meer recente jaren matig.	slecht, geen wetenschappelijke aanpak; er worden slechts 'verwachtingen' uitgesproken dat het risico acceptabel is. Wetenschappelijke opinies van de Voedselautoriteit EFSA worden genegeerd.	slecht, veel aannames en redeneringen die alle in het voordeel van de fabrikant uitvallen.	slecht; Wetenschappelijke opinies van de Voedselautoriteit EFSA worden genegeerd.	redelijk; Wetenschappelijke opinies van de Voedselautoriteit EFSA worden genegeerd.
ja, diverse verlengingen 'ter afronding besluitvorming'; "opschorting vervallen toelating"	ja, men 'verricht geen werk' aan pyridaben, maar voert een 'administratieve toets uit' of de aanvraag volledig is (6-12-2002), en 'gaat er van uit' (31-12-2002) dat de stukken op aanvraag geleverd worden. Vele verlengingen 'ter afronding van de besluitvorming', die vervolgens niet wordt algevend, prioriteitstelling met 'administratieve toets', vereenvoudigde uitbreiding, etc.	ja, 2x een "opschorting van een vervallen toelating" voor langere perioden	ja, afronding besluitvorming vele malen, procedurele verlenging, vereenvoudigde wijzigingsaanvraag, toelating met 'overbruggingsonderzoek', etc.	nee
ja, aanvankelijk was er zeker een poging dit te doen; in mee recente jaren is de ambitie bij het Cigb teruggelopen en doen de besluiten (zoals die uit 2011) weinig moeite om de wettelijke vereisten te handhaven.	nee, de beoordeling in 2007 is alw. "geprivatiseerd" en de fabrikant mag aangeven of het risico gelijk/lager is dan de oorspronkelijke toelating (die niet is beoordeeld).	Twijfelachtig, het Cigb baseert zich vooral op een Europees dossieren haalt daar de scherpe kantjes van af. De UB zijn erop gericht de lokale situatie te beoordelen en te beschermen. Daar blijkt in dit besluit weinig van.	nee, ook niet na het opnamebesluit in 2006	ja, maar wel op minimale wijze, de Nederlandse specifieke omstandigheden komen niet ter sprake

Nee, er is niets te vinden over Nederlandse beschermingsdoelen ed.. Men werkt slechts met triggervalues uit de UB en naar chronische effecten is aanvankelijk niet gekeken; deze zijn pas bekeken toen die Europees beschikbaar kwamen in 2003.	nee, men 'gaat ervan uit' dat er geen onaanvaardbare risico's zijn (zonder zich te baseren op data). NB. EFSA gaf in 2010 aan dat zelfs met een buffer zone van 30 meter waterorganismen nog niet voldoende beschermd zijn. Het Cigb stelt geen buffer zones in buiten de kleine zones die met TOXSWA voor drift worden berekend (< 1 meter)	nee	nee	nee	niet kenbaar
nee	nee	nee	nee	ja (daardoor wordt de dosering verlaagd)	
Nee, niets over 'focal' species en beschermingsdoelen. Pas nadat de Europese DAR verscheen is (op een gebrekkige manier) gekeken naar chronische effecten op vogels en zoogdieren.	nee, men 'gaat ervan uit' dat er geen onaanvaardbare risico's zijn (zonder zich te baseren op data).	nee	nee, er wordt met geen woord gerept over vogels.	nee	
Acuut oraal.	Al in 1995 besloot het CTB tot "gevaarlijk voor bijen" op het etiket, maar er is geen beoordeling uitgevoerd	geen		alleen acute toxiciteit	
Toelating vertengens.	Toelating verlenen of verlengen	Toelating verlenen of verlengen	verlengen, soms worden studies gevraagd of alleen maar 'vastgesteld' dat studies ontbreken	Via redeneringen en mitigerende maatregelen proberen risico's "op te lossen"	
Het Cigb ziet geen hoge risico's (die er wel degelijk zijn voor vogels, zoogdieren en grondwater, EFSA 2010)	Men neemt aan dat de risico's aanvaardbaar zijn.	Wegredeneren, met hulp van de fabrikant (metabolieten, bioaccumulatie) of doorschuiven naar een toekomstige beoordeling.	negeren, ook na het ophamenbesluit uit 2006 waaruit dergelijke risico's blijken	Via redeneringen en mitigerende maatregelen proberen risico's "op te lossen"	
De verwijdering van de restrictie voor grondwater is dubieus; het verwijderen van de restrictie voor het publiek ongemotiveerd	Uitbreiding naar andere gewassen zonder beoordeling	ja, versoepeling in grondwaterbeschermingsgebieden.	vereenvoudigde uitbreiding (uitbreiding via extrapolatie, divz. zonder onderzoek).	Het Cigb is welwillend tegen de fabrikant (bezwaaar studies, metabolieten niet relevant, geen buffer zones), het Cigb hanteert niet strict de regels en wil er met de fabrikant uit komen.	
nee	nee	nee	nee	nee	
ja	ja		ja	nee, er worden geen voorwaarden gesteld	
nee	nee	nee	nee	nee	

<p>Veel Europese gegevens gebruikt als aanvulling op eigen beoordeling. Echter de Europese vereisten in het opnamebesluit (bescherming zoogdieren) genegeerd.</p>	<p>geen, men "copies&pastes" de Europese beoordeling zonder dat dit enige relatie of uitwerking heeft op de Nederlandse toelating (cosmetische aanpak). Feitelijk is er nog steeds sprake van de historische toelating (inclusief uitbreidingen) van de eerste toelating in 1988; de eis om extra studies te vragen van de fabrikant over lange-termijn effecten over zoogdieren (verplichting bij opnameverordening) is genegeerd evenals de verplichting om aandacht aan de risico's voor het milieu te schenken.</p>	<p>men gebruikt de DAR als uitgangspunt en probeert de risico's weg te redeneren en dus de DAR te verwateren.</p>	<p>Die is afwezig. Er is geen eigen beoordeling en men negeert ook alles wat er op Europees niveau gebeurt. Hoge risico's zijn voor vogels, zoogdieren, waterorganismen bekend uit EFSA opinions worden genegeerd door het Cigb.</p>
<p>Staatgroep, het Cigb doet weinig moeite het Nederlandse milieu te beschermen en beperkt zich tot Europese testresultaten. EU verplichtingen worden vervolgens niet nagekomen.</p>	<p>Achterblijver, het Cigb voert haar werk -de implementatie van de wet- niet uit.</p>	<p>Achterblijver, het Cigb voert haar werk -de implementatie van de wet- niet uit. Zelfs als er risico's blijken uit de Europese dossiers of opinies is dit voor het Cigb geen reden tot actie.</p>	<p>Staatgroep, het Cigb voert een beoordeling op een minimalistische wijze uit met algemene gegevens, terwijl de specifieke omstandigheden van het Nise milieu niet aan de orde komen cq. niet beschermd.</p>